

Vergaderjaar 2018–2019

35 210 J

Wijziging van de begrotingsstaat van het Deltafonds voor het jaar 2019 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2,3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd.

Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2019 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat voor het Deltafonds.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga

B. BEGROTINGSTOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

1.	Leeswijzer	2
2.	De producten	3
	2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	4
	2.2 De productartikelen	4
	Artikel 1 Investeren in waterveiligheid	5
	Artikel 2 Investeren in Zoetwatervoorziening	6
	Artikel 3 Beheer, Onderhoud en Vervanging	7
	Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet	8
	Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	9
	Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen van het Rijk	10
	Artikel 7 Investeren in Waterkwaliteit	10
	2.3 Bijlagen	12
	A. Verdiepingsbijlage	12
	B. Projectoverzichten	19

1. Leeswijzer

Algemeen

De opzet en structuur van de onderliggende eerste suppletoire begroting voor het Deltafonds is gebaseerd op de rijksbegrotingsvoorschriften van het Ministerie van Financiën.

Naar aanleiding van de aanbevelingen van de BOR zijn in de rijksbegrotingsvoorschriften 2017 uniforme ondergrenzen opgenomen, welke worden gehanteerd bij het toelichten van begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel. Op basis van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven (Kamerstukken II 2015–2016 34 475 XII, nr. 12) worden bij alle begrotingsartikelen op het Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen. De norm voor het toelichten van de begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel is als volgt:

Norm bij te verklaren verschillen

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1.000	5	5
=> 1.000	5	5

Mede naar aanleiding van overleg met uw Kamer zijn in aanvulling op deze regelgeving voor dit fonds de onderstaande punten verwerkt voor de eerste suppletoire begroting.

- Het opnemen van gedetailleerde projectinformatie in de suppletoire begrotingen conform begroting en jaarverslag (brief van 4 november 2009 naar aanleiding van toezegging verbetering informatievoorziening bij WGO van 24 juni 2009; Kamerstukken II 2009–2010, 32 123 A, nr. 8);
- Het inzicht in de budgetten van de planuitwerkingen- en verkenningen programma's wordt vergroot door begrotingsmutaties expliciet in de MIRT tabellen zichtbaar te maken op projectniveau (toezegging WGO van 22 juni 2011);
- Mutaties op de beschikbare budgetten worden in de (niet voorgeschreven) Verdiepingsbijlage op artikelonderdeel niveau voor de volledige looptijd tot en met 2032 inzichtelijk gemaakt (in lijn met groeiparaagraaf uit de begroting lenM voor 2013).

Opbouw

Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatievraag- en behoefte verder kan worden ingezoomd. Deze verdiepingsslag is als volgt opgebouwd.

1. Allereerst is de begroting(wet)staat voor het Deltafonds voor het jaar 2019 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld.
2. Daarna is eerst op hoofdlijnen (paragraaf 2.1) inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting. Hiermee kan snel een indruk worden verkregen van de inhoud van dit wetsvoorstel.
3. Via de artikelsgewijze toelichting (paragraaf 2.2) worden alle beleidsmatig relevante mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht. Dit rekening houdend met de norm zoals hierboven is aangegeven.
4. Als onderdeel van de artikelsgewijze toelichting is in de verdiepingsbijlage (paragraaf 2.3 deel A) door middel van een meerjarige mutatietabel op artikelonderdeelniveau de aansluiting gemaakt tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.
5. Tenslotte zijn in de verdiepingsbijlage (paragraaf 2.3 deel B) van dit wetsvoorstel de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze (meerjarige) MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:
  - van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen als de mutatie,
  - van een wijzigingen groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

2. De producten

Dit wetsvoorstel sluit aan bij de Voorjaarsnota 2019 van het Ministerie van Financiën en bevat alleen begrotingsmutaties die betrekking hebben op de uitvoering van reeds ingezet beleid. De mutaties zijn hieronder in tabelvorm weergegeven en toegelicht. De budgettaire gevolgen van de begrotingsmutaties zijn verder onder 2.2 op de productartikelen zichtbaar gemaakt.

2.1 Overzicht belangrijkste suppletoire mutaties 2019 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Art.	Uitgaven	Ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 2019		1.042,9	1.042,9
– Belangrijkste suppletoire mutaties			
<u>Kaderrelevante mutaties</u>			
1) Saldo 2018			30
Verwerking saldo 2018 op de artikelen		24,5	– 5,5
2) Cyber security	1 & 7	2,9	2,9
3) Ruimtelijke adaptatie	5	– 6,3	– 6,3
Diversen		– 0,4	– 0,4
Stand 1e suppletoire begroting 2019		1.063,6	1.063,6

Toelichting

- 1) De begroting van het Deltafonds vertoont over het jaar 2018 een voordelig saldo van circa € 30 miljoen. Dit saldo wordt gevormd door de saldering van de in dat jaar gerealiseerde uitgaven en ontvangsten. Het voordelig saldo wordt in 2018 als verhoging van de ontvangsten geboekt op het artikelonderdeel 5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen. In dit wetsvoorstel is naast deze ontvangstenverhoging ook het volledige voordelig saldo op de juiste uitgaven- en ontvangstenartikelen (producten) begrotingstechnische verwerkt.
- 2) Dit betreft een overheveling vanuit artikel 99 «Nog onverdeeld» op hoofdstuk 12 naar artikel 1 »Investeren in waterveiligheid» en 7 «Investeren in waterkwaliteit» van het Deltafonds. Volgend uit het regeerakkoord zijn bij de eerste suppletoire begroting 2018 middelen ten behoeve van Cybersecurity op artikel 99 geplaatst in afwachting tot nadere verdeling. Inmiddels is de verdeling bekend en worden de middelen voor cybersecurity in de watersector van in totaal € 73,2 miljoen in de periode tussen 2019 en 2032 verdeeld over artikel 1 en 7. In 2019 betreft het respectievelijk € 1,9 en € 1 miljoen.
- 3) Aanvullend op het lopende stimuleringsprogramma Ruimtelijke Adaptatie zijn middelen gereserveerd op het Deltafonds om decentrale overheden te ondersteunen bij onder andere de uitvoering van stresstesten en risicodialogen, en het uitvoeren van pilots. Vanuit de beleidsreservering stimulering RA op het Deltafonds wordt meerjarig in totaal € 16,5 miljoen overgeheveld naar artikel 11 «Integraal waterbeleid» op hoofdstuk 12. Dit bedrag wordt conform de programmering opgenomen in de periode 2019–2021 voor respectievelijk € 6,3 miljoen, € 9,4 miljoen en € 0,8 miljoen.

2.2 De productartikelen

Hieronder worden alle beleidsmatig relevante mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht (zie leeswijzer). In de verdiepingsbijlage is een meerjarige mutatietabel opgenomen op artikelonderdeelniveau met daarbij de aansluiting tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Budgettaire gevolgen van uitvoering (Eerste suppletoire begroting jaar 2019) (Bedragen x € 1.000)

01	Investeren in waterveiligheid	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'en Amendementen (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)=(1+2)	Mutaties 1e Suppletoire Begroting (4)	Stand 1e Suppletoire Begroting (5)=(3+4)	Mutaties 2020 (6)	Mutaties 2021 (7)	Mutaties 2022 (8)	Mutaties 2023 (9)
Verplichtingen		287.975	0	287.975	98.226	386.201	- 1.082	2.972	3.303	3.039
Uitgaven		407.172	0	407.172	- 30.601	376.571	1.866	2.846	3.303	3.303
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>95%</i>		<i>95%</i>		<i>100%</i>				
01.01	Grote projecten waterveiligheid	229.909	0	229.909	35.131	265.040	- 843	- 3	0	0
01.01.01	Programma HWBP-2 Waterschapsprojecten	120.808	0	120.808	42.008	162.816	- 843	- 3	0	0
01.01.02	Programma HWBP-2 Rijksprojecten	36.694	0	36.694	- 1.322	35.372	0	0	0	0
01.01.03	Ruimte voor de rivier	34.842	0	34.842	- 5.197	29.645	0	0	0	0
01.01.04	Maaswerken	37.565	0	37.565	- 358	37.207	0	0	0	0
01.02	Overige aanlegprojecten waterveiligheid	171.053	0	171.053	- 70.920	100.133	47	- 155	0	0
01.02.01	Verkenningen en planuitwerkingsprogramma – <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	19.634	0	19.634	5.590	25.224	- 465	- 155	0	0
01.02.02	Realisatieprogramma	256	0	256	100	356	0	0	0	0
01.03	Studiekosten	6.210	0	6.210	5.188	11.398	2.662	3.004	3.303	3.303
01.03.01	Studie en onderzoekskosten	6.210	0	6.210	5.188	11.398	2.662	3.004	3.303	3.303
Ontvangsten		165.848	0	165.848	- 5.084	160.764	- 843	- 3	0	0
01.09	Ontvangsten investeren in waterveiligheid	165.848	0	165.848	- 5.084	160.764	- 843	- 3	0	0
01.09.01	Ontvangsten waterschappen HWBP-2	4.612	0	4.612	- 243	4.369	- 843	- 3	0	0
01.09.02	Overige ontvangsten HWBP-2	0	0	0	- 1	- 1	0	0	0	0
01.09.03	Ontvangsten waterschappen HWBP	147.675	0	147.675	- 9	147.666	0	0	0	0
01.09.04	Overige ontvangsten HWBP	0	0	0	726	726	0	0	0	0
01.09.05	Overige aanleg ontvangsten	13.561	0	13.561	- 5.557	8.004	0	0	0	0

Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Voorjaarsnota ad € 98,2 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2018.

1.01 Grote projecten waterveiligheid

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 35,1 miljoen is het gevolg van de verwerking van het saldo 2018.

1.02 Overige aanlegprojecten waterveiligheid

De verlaging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 70,9 miljoen is grotendeels het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2018 (-€ 52,3 miljoen). Daarnaast betreft het bijdragen vanuit de investeringsruimte aan het Security Operations Centre (SOC) en stuw Grave van € 17,7 miljoen. De financiering van deze twee boekingen is mogelijk gemaakt middels kasschuiven, gefaciliteerd door artikel 01.02 «Overige aanlegprojecten Waterveiligheid», waarbij het beschikbaar bedrag in 2019 verlaagd wordt met € 17,7 miljoen en vervolgens in later jaren weer verhoogd.

1.03 Studiekosten

De verhoging van het beschikbare budget met € 5,2 miljoen komt met name door de technische verwerking van het saldo 2018 ad € 2,5 miljoen en de toevoeging van regeerakkoord middelen vanuit hoofdstuk 12 voor de versterking van cyber security in de watersector voor de periode 2019 tot en met 2033. In 2019 betreft dit € 1,9 miljoen. Tot slot wordt het beschikbare budget verhoogd middels een kasschuif met 2020 ten behoeve van de meerjarige aanbesteding stresstest en impactprojecten (€ 0,5 miljoen).

Ontvangsten

De lagere ontvangsten ad € 5,1 miljoen komt met name door de technische verwerking van het saldo 2018 (- € 5,8 miljoen). Daar staan hogere ontvangsten tegenover voor het project Lekdijk-West en Opperduit (€ 0,8 miljoen).

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

Budgettaire gevolgen van uitvoering (Eerste suppletoire begroting jaar 2019) (Bedragen x € 1.000)

02	Investeren in zoetwatervoorziening	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NVW'en Amendementen (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)=(1+2)	Mutaties 1e Suppletoire Begroting (4)	Stand 1e Suppletoire Begroting (5)=(3+4)	Mutaties 2020 (6)	Mutaties 2021 (7)	Mutaties 2022 (8)	Mutaties 2023 (9)
Verplichtingen		24.655	0	24.655	13.901	38.556	- 200	- 300	- 250	0
Uitgaven		25.244	0	25.244	14.766	40.010	0	0	0	0
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>100%</i>		<i>100%</i>		<i>10%</i>				
02.02	Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening	22.504	0	22.504	8.581	31.085	0	0	0	0
02.02.01	Verkenningen en planuitwerking zoetwatervoorziening	0	0	0	0	0	0	0	0	0
02.02.02	Realisatieprogramma zoetwatervoorziening	22.504	0	22.504	8.581	31.085	0	0	0	0
02.03	Studiekosten	2.740	0	2.740	6.185	8.925	0	0	0	0
02.03.01	Studie en onderzoekskosten Deltaprogramma	2.740	0	2.740	6.185	8.925	0	0	0	0
Ontvangsten		3.000	0	3.000	0	3.000	0	0	0	0

02	Investeren in zoetwatervoor- ziening	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'en Amende- menten (2)	Stand Vastge- stelde Begroting (3)=(1+2)	Mutaties 1e Supple- toire Begroting (4)	Stand 1e Supple- toire Begroting (5)=(3+4)	Mutaties 2020 (6)	Mutaties 2021 (7)	Mutaties 2022 (8)	Mutaties 2023 (9)
02.09	Ontvangsten investeren in waterkwantiteit en zoetwatervoorzie- ningen	3.000	0	3.000	0	3.000	0	0	0	0
02.09.01	Ontvangsten zoetwatervoorzie- ningen	3.000	0	3.000	0	3.000	0	0	0	0

Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Voorjaarsnota ad € 13,9 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2018 (€ 13,7 miljoen).

2.02 Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 8,6 miljoen is met name het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2018 (€ 14,3 miljoen). Daartegenover staat een verlaging van het kasbudget door overboekingen naar het Provinciefonds (PF) en BTW-compensatiefonds (BCF) ad € 0,7 miljoen voor de provincie Friesland in het kader van het maatregelen pakket Friese IJsselmeerkust. Vanuit het artikelonderdeel 02.02 «Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening» wordt in 2019 € 5 miljoen overgeboekt naar artikelonderdeel 02.03 «Studiekosten» ten behoeve van project Peilbesluit IJsselmeer.

2.03 Studiekosten

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 6,2 miljoen is met name het gevolg van een overboeking ad € 5 miljoen van artikel 2.02 naar 2.03 ten behoeve van het projecten Peilbesluit IJsselmeer. Ook zorgt de technische verwerking van het saldo 2018 ad € 1,2 miljoen voor een verhoging van het kasbudget op dit artikelonderdeel.

Artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging

Budgettaire gevolgen van uitvoering (Eerste suppletore begroting jaar 2019) (Bedragen x € 1.000)

03	Beheer, onderhoud en vervanging	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'en Amende- menten (2)	Stand Vastge- stelde Begroting (3)=(1+2)	Mutaties 1e Supple- toire Begroting (4)	Stand 1e Supple- toire Begroting (5)=(3+4)	Mutaties 2020 (6)	Mutaties 2021 (7)	Mutaties 2022 (8)	Mutaties 2023 (9)
	Verplichtingen	148.802	0	148.802	40.376	189.178	0	0	0	0
	Uitgaven	180.288	0	180.288	1.205	181.493	0	0	0	0
	<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>		<i>100%</i>		<i>99%</i>				
03.01	Watermanagement	7.191	0	7.191	0	7.191	0	0	0	0
03.01.01	Watermanagement	7.191	0	7.191	0	7.191	0	0	0	0
	<i>– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	<i>7.191</i>	<i>0</i>	<i>7.191</i>	<i>0</i>	<i>7.191</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
03.02	Beheer onderhoud en vervanging	173.097	0	173.097	1.205	174.302	0	0	0	0

03	Beheer, onderhoud en vervanging	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'en Amendementen (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)=(1+2)	Mutaties 1e Supplettoire Begroting (4)	Stand 1e Supplettoire Begroting (5)=(3+4)	Mutaties 2020 (6)	Mutaties 2021 (7)	Mutaties 2022 (8)	Mutaties 2023 (9)
03.02.01	Waterveiligheid	118.171	0	118.171	488	118.659	0	0	0	0
	– <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	118.171	0	118.171	488	118.659	0	0	0	0
03.02.02	Zoetwatervoorziening	18.065	0	18.065	43	18.108	0	0	0	0
	– <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	18.065	0	18.065	43	18.108	0	0	0	0
03.02.03	Vervanging	36.861	0	36.861	674	37.535	0	0	0	0
Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0

Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Voorjaarsnota ad € 40,4 miljoen wordt enerzijds veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2018 (€ 39,8 miljoen) en anderzijds door een overboeking van artikel 1 naar artikel 3 (€ 0,5 miljoen). De werkzaamheden met betrekking tot de stabiliteit van het dijklichaam rond de Hollandse IJsselkering zijn in 2015 uitgevoerd en ten laste gebracht van het BenO budget. De gemaakte kosten hadden ten laste van het HWBP (Rijksprojecten) moeten komen. Met deze overboeking wordt dit gecorrigeerd.

3.02 Beheer en onderhoud

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 1,2 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2018 (€ 0,7 miljoen). Ook zorgt de overboeking van artikel 1 naar artikel 3 ad € 0,5 miljoen, zoals eerder bij de verplichtingen toegelicht, voor een verhoging van het beschikbare budget op dit artikelonderdeel.

Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Budgettaire gevolgen van uitvoering (Eerste supplettoire begroting jaar 2019) (Bedragen x € 1.000)

04	Experimenteren cf. art. III Deltawet	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'en Amendementen (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)=(1+2)	Mutaties 1e Supplettoire Begroting (4)	Stand 1e Supplettoire Begroting (5)=(3+4)	Mutaties 2020 (6)	Mutaties 2021 (7)	Mutaties 2022 (8)	Mutaties 2023 (9)
Verplichtingen		11.548	0	11.548	6.987	18.535	0	0	0	0
Uitgaven		32.467	0	32.467	7.193	39.660	0	0	0	0
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>100%</i>		<i>100%</i>		<i>47%</i>				
04.02	GIV/PPS	32.467	0	32.467	7.193	39.660	0	0	0	0
04.02.01	GIV/PPS	32.467	0	32.467	7.193	39.660	0	0	0	0
Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0

Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Voorjaarsnota ad € 7 miljoen wordt veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2018.

04.02 GIV/PPS

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 7,2 miljoen wordt veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2018.

Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

Budgettaire gevolgen van uitvoering (Eerste suppletoire begroting jaar 2019) (Bedragen x € 1.000)

05	Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'en Amendementen (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)=(1+2)	Mutaties 1e Suppletoire Begroting (4)	Stand 1e Suppletoire Begroting (5)=(3+4)	Mutaties 2020 (6)	Mutaties 2021 (7)	Mutaties 2022 (8)	Mutaties 2023 (9)
Verplichtingen		312.072	0	312.072	- 5.957	306.115	- 9.372	- 656	210	0
Uitgaven		313.272	0	313.272	6.816	320.088	- 9.252	- 536	210	0
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>75%</i>		<i>75%</i>		<i>93%</i>				
05.01 Apparaat		235.456	0	235.456	1.174	236.630	101	0	0	0
05.01.01	Staf Deltacommissaris	1.830	0	1.830	460	2.290	0	0	0	0
05.01.02	Apparaatskosten RWS	233.626	0	233.626	714	234.340	101	0	0	0
	– <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	<i>233.626</i>	<i>0</i>	<i>233.626</i>	<i>714</i>	<i>234.340</i>	<i>101</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
05.02 Overige uitgaven		64.816	0	64.816	429	65.245	40	210	210	0
05.02.01	Overige netwerkgebonden uitgaven	62.781	0	62.781	626	63.407	40	210	210	0
	– <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	<i>62.781</i>	<i>0</i>	<i>62.781</i>	<i>626</i>	<i>63.407</i>	<i>40</i>	<i>210</i>	<i>210</i>	<i>0</i>
05.02.02	Programma-uitgaven DC	2.035	0	2.035	- 197	1.838	0	0	0	0
05.03 Investeringsruimte		11.000	0	11.000	11.556	22.556	0	0	0	0
05.03.01	Programmaruimte	11.000	0	11.000	11.556	22.556	0	0	0	0
05.04 Reserveringen		2.000	0	2.000	- 6.343	- 4.343	- 9.393	- 746	0	0
05.04.01	Reserveringen	2.000	0	2.000	- 6.343	- 4.343	- 9.393	- 746	0	0
Ontvangsten		0	0	0	29.935	29.935	0	0	0	0
05.10 Saldo afgesloten rekeningen		0	0	0	29.935	29.935	0	0	0	0
05.10.01	Saldo afgesloten rekeningen	0	0	0	29.935	29.935	0	0	0	0

Verplichtingen

De lagere verplichtingen bij Voorjaarsnota ad € 6 miljoen wordt met name veroorzaakt door twee mutaties. De eerste verlaging betreft het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2018 ad € 0,9 miljoen. De tweede verlaging is het gevolg van een overboeking naar begrotingshoofdstuk 12 vanuit de beleidsreservering Ruimtelijke Adaptatie voor onder andere stresstesten, pilots en kennisontwikkeling ad € 6,3 miljoen.

5.03 Investeringsruimte

De verhoging van het beschikbare bedrag bij Voorjaarsnota met € 11,6 miljoen is voornamelijk het gevolg van enerzijds een kasschuif met betrekking tot Security Operations Centre (SOC) en stuw Grave ad € 17,7 miljoen en anderzijds de technische verwerking van het saldo 2018 (- € 6,9 miljoen).

5.04 Reserveringen

Aanvullend op het lopende stimuleringsprogramma zijn middelen gereserveerd op het Deltafonds om decentrale overheden te ondersteunen bij onder andere de uitvoering van stresstesten en risicodialogen, en het uitvoeren van pilots. Vanuit de beleidsreservering stimulering RA op het Deltafonds wordt meerjarig in totaal € 16,5 miljoen overgeheveld naar artikel 11 «Integraal waterbeleid» op begrotingshoofdstuk 12. Dit bedrag wordt conform de programmering opgenomen in de periode 2019–2021 voor respectievelijk € 6,3 miljoen, € 9,4 miljoen en € 0,8 miljoen.

Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

Budgettaire gevolgen van uitvoering (Eerste suppletoire begroting jaar 2019) (Bedragen x € 1.000)

06	Bijdragen andere begrotingen Rijk	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'en Amendementen (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)=(1+2)	Mutaties 1e Suppletoire Begroting (4)	Stand 1e Suppletoire Begroting (5)=(3+4)	Mutaties 2020 (6)	Mutaties 2021 (7)	Mutaties 2022 (8)	Mutaties 2023 (9)
Ontvangsten		874.038	0	874.038	- 4.491	869.547	- 4.574	4.306	5.207	4.997
06.09	Ten laste van begroting lenW	874.038	0	874.038	4.491	869.547	- 4.574	4.306	5.207	4.997
06.09.01	Ten laste van begroting lenW	874.038	0	874.038	- 4.491	869.547	- 4.574	4.306	5.207	4.997

Ontvangsten

De neerwaartse bijstelling van de ontvangsten is het gevolg van de overboekingen met de begroting Hoofdstuk 12. De belangrijkste overboekingen worden toegelicht in paragraaf 2.1. Overzicht uitgaven- en ontvangsten mutaties.

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Budgettaire gevolgen van uitvoering (Eerste suppletoire begroting jaar 2019) (Bedragen x € 1.000)

07	Investeren in waterkwaliteit	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'en Amendementen (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)=(1+2)	Mutaties 1e Suppletoire Begroting (4)	Stand 1e Suppletoire Begroting (5)=(3+4)	Mutaties 2020 (6)	Mutaties 2021 (7)	Mutaties 2022 (8)	Mutaties 2023 (9)
Verplichtingen		112.564	0	112.564	36.541	149.105	469	583	1.694	1.694
Uitgaven		84.443	0	84.443	21.352	105.795	1.969	1.993	1.694	1.694
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>100%</i>		<i>100%</i>		<i>27%</i>				
07.01	Realisatieprogramma Kader-richtlijn water	48.170	0	48.170	7.856	56.026	0	0	0	0

07	Investeren in waterkwaliteit	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'en Amendementen (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)=(1+2)	Mutaties 1e Suppletoire Begroting (4)	Stand 1e Suppletoire Begroting (5)=(3+4)	Mutaties 2020 (6)	Mutaties 2021 (7)	Mutaties 2022 (8)	Mutaties 2023 (9)
07.02	Overige aanlegprojecten Waterkwaliteit	5.324	0	5.324	3.828	9.152	0	0	0	0
07.02.01	Realisatieprogramma overige aanleg waterkwaliteit	3.324	0	3.324	2.071	5.395	0	0	0	0
	– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	789	0	789	0	789	0	0	0	0
07.02.02	Planuitwerking overige aanleg waterkwaliteit	2.000	0	2.000	1.757	3.757	0	0	0	0
	– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	0	0	0	142	142	0	0	0	0
07.03	Studiekosten waterkwaliteit	30.949	0	30.949	9.668	40.617	1.969	1.993	1.694	1.694
Ontvangsten		0	0	0	371	371	0	0	0	0
07.09	Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit	0	0	0	371	371	0	0	0	0

Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Voorjaarsnota ad € 36,5 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2018 ad € 38,6 miljoen. Daartegenover staat een verlaging van het verplichtingenbudget met € 1,5 miljoen daar de verplichting met de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA), met betrekking tot het vormgeven van de kennisimpuls via samenwerking tussen kennisinstellingen, al in 2018 is aangegaan. De kennisimpuls heeft als doel om waterkwaliteitskennis beter beschikbaar te stellen en waar nodig nog te creëren.

7.01 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water

De verhoging van het beschikbare bedrag bij Voorjaarsnota met € 7,9 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2018.

7.02 Overige aanlegprojecten waterkwaliteit

De verhoging van het beschikbare bedrag bij Voorjaarsnota met € 3,8 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2018.

7.03 Studiekosten waterkwaliteit

De verhoging van het beschikbare bedrag bij Voorjaarsnota met € 9,7 miljoen is met name het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2018 ad € 10,2 miljoen. Daarentegen staat een verlaging van het beschikbare budget door de overboeking ad € 0,5 miljoen naar het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport in het kader van de aanpak microplastics.

2.3 Bijlagen

A. Verdiepingsbijlage

In de verdiepingsbijlage is per productartikel een meerjarige (voor de volledige looptijd van het fonds) begrotingsmutatietabel op artikelonderdeelniveau opgenomen. In deze tabel worden de mutaties vanaf de ontwerpbegroting 2019 weergegeven. De mutaties 1e supplettoire begroting worden in de artikelsgewijze toelichting (paragraaf 2.2) conform de normering toegelicht.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid	Totaal mutatie	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
01 Investeren in waterveiligheid															
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 01.01 Grote projecten waterveiligheid															
Saldo 2018 Investeren in waterveiligheid	35.150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Desaldering Investeren in waterveiligheid	-865	-19	-843	-3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2019	35.131	-843	-3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 01.01 Grote projecten waterveiligheid	265.040	204.251	224.903	88.333	8.480	110.724	0	664	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 01.02 Overige aanlegprojecten waterveiligheid															
Saldo 2018 Investeren in waterveiligheid	-52.343	171.053	261.763	254.769	541.811	437.972	482.645	514.288	531.154	473.048	477.757	531.330	514.289	248.984	322.180
Desaldering Investeren in waterveiligheid	768	768						1.835					16.978		
Kaaschuif Investeren in waterveiligheid	0	-19.325	512	-465	-155										
Provinciefonds: provincie Limburg prijsbijstelling 2019 Ooijen/Wanssum	-1.085	-465													
Overboeking ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: Meer Nias Meer Venlo	833	833													
Stabiliteit dijkechaam Hollandse IJsselkering.	-488	-488													
Actualisatie budget Hollandse IJssel	100	100													
Mutaties Voorjaarsnota 2019	-70.920	47	-155	0	1.835	0	0	0	0	0	0	0	0	16.978	0
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 01.02 Overige aanlegprojecten waterveiligheid	100.133	261.810	254.614	541.811	437.972	482.645	516.123	531.154	531.330	473.048	477.757	531.330	531.247	248.984	322.180
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 01.03 Studiekosten															
Saldo 2018 Investeren in waterveiligheid	2.474	6.210	5.117	3.890	2.988	2.300	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Overboeking ministerie Landbouw, Natuur en Voedselvaliteit: IJsselmeer-gebied	50	50													
Meerjarige aanbesteding stresstest en impactprojecten	0	512	-512												
Actualisatie budget Hollandse IJssel	-100	-100													
Cyber security	44.378	1.867	3.174	3.004	3.303	3.303	3.303	3.303	3.303	3.303	3.303	3.303	3.303	3.303	3.303
Staf Delacommissaris: BOA 2019	385	385													
Mutaties Voorjaarsnota 2019	5.188	5.188	2.662	3.004	3.303	3.303	3.303	3.303	3.303	3.303	3.303	3.303	3.303	3.303	3.303
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 01.03 Studiekosten	11.398	11.398	7.779	6.894	6.291	5.603	5.303	5.303	5.303	5.303	5.303	5.303	5.303	5.303	5.303
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2019 Investeren in waterveiligheid															
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2019 Investeren in waterveiligheid		407.172	471.974	483.565	633.132	448.752	595.369	516.288	533.818	475.048	479.757	533.330	516.269	250.984	324.180
		376.571	473.840	486.411	636.435	452.055	598.672	521.426	537.121	478.351	483.060	536.633	536.550	254.287	327.483
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 01.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid															
Saldo 2018 Investeren in waterveiligheid Ontvangsten	-5.833	165.848	190.701	157.296	155.418	153.657	158.773	148.175	153.657	153.658	153.657	153.658	153.658	146.471	153.658
Desaldering	-97	749	-843	-3											
Mutaties Voorjaarsnota 2019	-5.084	-843	-3												
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 01.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid	160.764	189.858	157.293	155.418	153.657	153.657	158.773	148.175	153.657	153.658	153.657	153.658	153.658	146.471	153.658
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2019 Investeren in waterveiligheid															
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2019 Investeren in waterveiligheid		165.848	190.701	157.296	155.418	153.657	158.773	148.175	153.657	153.658	153.657	153.658	153.658	146.471	153.658
		160.764	189.858	157.293	155.418	153.657	158.773	148.175	153.657	153.658	153.657	153.658	153.658	146.471	153.658

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2030	2031	2032
02 Investeren in zoetwatervoorziening													
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 02.02 Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening													
Saldo 2018 Investeren in zoetwatervoorziening	22.504	44.545	40.264	1.461	2.341	2.057	1.833	1.917	1.833	1.833			
Overboeking Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: IJsselmeer kust	14.256												
Overboeking Ministerie van Financiën: IJsselmeer kust	- 558												
Peilbesluit IJsselmeer	- 117												
Peilbesluit IJsselmeer	- 5.000												
Mutaties Voorjaarsnota 2019	8.581	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 02.02 Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening	31.085	44.545	40.264	1.461	2.341	2.057	1.833	1.917	1.833	1.833			
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 02.03 Studiekosten													
Saldo 2018 Investeren in zoetwatervoorziening	2.740	3.350	2.520	85	423								
Peilbesluit IJsselmeer	1.185												
Mutaties Voorjaarsnota 2019	5.000												
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 02.03 Studiekosten	8.925	3.350	2.520	85	423								
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2019 Investeren in zoetwatervoorziening	25.244	47.895	42.784	1.546	2.764	2.057	1.833	1.917	1.833	1.833			
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2019 Investeren in zoetwatervoorziening	40.010	47.895	42.784	1.546	2.764	2.057	1.833	1.917	1.833	1.833			
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 02.09 Ontvangsten investeren in waterkwaliteit en zoetwatervoorzieningen													
Mutaties Voorjaarsnota 2019	3.000	41											
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 02.09 Ontvangsten investeren in waterkwaliteit en zoetwatervoorzieningen	0												
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2019 Investeren in zoetwatervoorziening	3.000	41											
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2019 Investeren in zoetwatervoorziening	3.000	41											

Artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
03 Beheer, onderhoud en vervanging														
Totaal mutatie														
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 03.01 Watermanagement Mutaties Voorjaarsnota 2019	7.191	7.191	7.191	7.191	7.191	7.216	7.216	7.216	7.419	7.013	7.013	7.013	7.013	7.013
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 03.01 Watermanagement	7.191	7.191	7.191	7.191	7.191	7.216	7.216	7.216	7.419	7.013	7.013	7.013	7.013	7.013
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 03.02 Beheer onderhoud en vervanging	173.097	120.795	130.431	131.215	153.633	151.812	197.359	160.100	163.029	272.663	282.299	282.299	282.299	282.283
Saldo 2018 Beheer, onderhoud en vervanging	674													
Stabiliteit cijfchaam Hollandse IJsselkering	488													
Ruimtelijke adaptatie	43													
Mutaties Voorjaarsnota 2019	1.205													
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 03.02 Beheer onderhoud en vervanging	174.302	120.795	130.431	131.215	153.633	151.812	197.359	160.100	163.029	272.663	282.299	282.299	282.299	282.283
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2019 Beheer, onderhoud en vervanging	181.493	127.986	137.622	138.406	160.824	159.028	204.575	167.316	170.448	279.676	289.312	289.312	289.312	289.296
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2019 Beheer, onderhoud en vervanging	181.493	127.986	137.622	138.406	160.824	159.028	204.575	167.316	170.448	279.676	289.312	289.312	289.312	289.296

Artikel 4 Experimenteren cf. artikel III Deltawet

04 Experimenteren cf. art. III Deltawet	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 04.02 GV/PPS														
Saldo 2018 Experimenteren cf. art. III Deltawet	7.193													
Mutaties Voorjaarsnota 2019	32.467	28.761	42.587	53.198	234.906	66.262	56.872	56.049	55.239	54.783	53.858	53.060	52.344	51.571
Stand eerste suppletioire wet 2019 artikelonderdeel 04.02 GV/PPS	39.660	28.761	42.587	53.198	234.906	66.262	56.872	56.049	55.239	54.783	53.858	53.060	52.344	51.571
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2019 Experimenteren cf. art. III Deltawet	32.467	28.761	42.587	53.198	234.906	66.262	56.872	56.049	55.239	54.783	53.858	53.060	52.344	51.571
Totaal Uitgaven stand eerste suppletioire wet 2019 Experimenteren cf. art. III Deltawet	39.660	28.761	42.587	53.198	234.906	66.262	56.872	56.049	55.239	54.783	53.858	53.060	52.344	51.571
Totaal mutatie	7.193													

Artikel 5 Netwerkbonden kosten en overige uitgaven

	Totaal mutatie	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
05 Netwerkbonden kosten en overige uitgaven															
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 05.01 Apparaat			234.966	229.318	218.069	218.491	221.383	221.310	225.846	225.846	225.133	225.133	225.133	225.133	225.133
Saldo 2018 Netwerkbonden kosten en overige uitgaven		560													
Overboeking investeringsruimte	-100	-100													
Overboeking Ministerie van Economische Zaken en Klimaat: Adviseringskosten EEZ zones	15	15													
Kwartiermaker opkomende stoffen	202	101													
Werkzaamheden BOA RWS 2019 – Microplastics	598	598													
Mutaties Voorjaarsnota 2019		1.174													
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 05.01 Apparaat		236.630	235.067	229.318	218.069	218.491	221.383	221.310	225.846	225.846	225.133	225.133	225.133	225.133	225.133
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 05.02 Overige uitgaven			64.810	64.886	65.072	65.098	63.640	63.785	63.781	65.263	61.879	61.574	61.574	61.574	61.574
Saldo 2018 Netwerkbonden kosten en overige uitgaven	643	643													
Overboeking investeringsruimte	-250	-250													
Threat intelligence feed en platform	180	20	20	70	70										
Veilig digitaal samenwerken	350	50	20	140	140										
Sier Delia commissaris: BOA 2019	-547	-547													
Ruimtelijke adaptatie	-43	-43													
Security Operations Centre (SOC)	556	556													
Mutaties Voorjaarsnota 2019		429		210	210										
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 05.02 Overige uitgaven		65.235	64.850	65.096	65.282	65.098	63.640	63.785	63.781	65.263	61.879	61.574	61.574	61.574	61.574
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 05.03 Investeringsruimte			12.500	7.500	1.000	19.400	19.328	30.362	33.388	78.010	29.127	40.113	90.938	324.546	426.507
Saldo 2018 Netwerkbonden kosten en uitgaven	-7.213	-7.213													
Overboeking investeringsruimte	350	350													
Kasschuif Netwerkbonden kosten en uitgaven	0	18.813													
Sier Delia commissaris: BOA 2019	162	162													
Security Operations Centre (SOC)	-556	-556													
Mutaties Voorjaarsnota 2019		11.556		0	0			-1.835						-16.978	
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 05.03 Investeringsruimte		22.556	12.500	7.500	1.000	19.400	19.328	28.527	33.388	78.010	29.127	40.113	73.960	324.546	426.507
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 05.04 Reserveringen			2.000	9.189	21.189	27.189	81.200	88.000	103.000	103.000	63.000	148.000	148.000	168.000	168.000
Herschikking budget Ruimtelijke Adaptatie	-16.452	-16.452													
Mutaties Voorjaarsnota 2019		-6.343	-9.393	-746											
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 05.04 Reserveringen		-4.343	-9.393	8.443	21.189	27.189	81.200	88.000	103.000	103.000	63.000	148.000	148.000	168.000	168.000
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2019 Netwerkbonden kosten en overige uitgaven		313.272	314.276	310.893	305.330	330.178	385.551	403.457	426.015	472.118	379.139	474.820	525.645	779.253	713.214
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2019 Netwerkbonden kosten en overige uitgaven		320.088	305.024	310.357	305.540	330.178	385.551	401.622	426.015	472.118	379.139	474.820	508.667	779.253	713.214
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 05.10 Saldo afgesloten rekeningen															
Voordeilig saldo 2018	29.935	29.935													
Mutaties Voorjaarsnota 2019		29.935													
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 05.10 Saldo afgesloten rekeningen		29.935													
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2019 Netwerkbonden kosten en overige uitgaven															
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2019 Netwerkbonden kosten en overige uitgaven															

Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

06 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Totaal mutatie	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 06.09															
Ten laste van begroting lenW															
Subsidie Milieu Centraal bijdrage Deltafonds	- 71	874.038	927.383	947.596	1.108.082	1.118.145	1.103.152	1.110.964	1.106.587	1.095.748	1.041.531	1.197.662	1.230.628	1.225.422	1.224.603
Opricht RIVM	- 241	- 241													
Threat intelligence feed en platform	180	20	20	70	70										
Cyber security	68.184	2.898	5.332	4.997	4.997	4.997	4.997	4.997	4.997	4.997	4.997	4.997	4.997	4.997	4.997
Herschikking budget Ruimtelijke Adaptatie	- 16.482	- 6.343	- 9.393	- 746											
Veilig digitaal samenwerken	350	50	20	140	140										
Overboeking Ministerie van Economische Zaken en Klimaat: Advieskosten EEZ zones	15	15													
Provinciefonds: provincie Limburg prijsbijstelling 2019 Ooijen Wanssum	- 1.085	- 465	- 465	- 155											
Overboeking Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: IJsselmeerkust	- 568	- 568													
Overboeking Ministerie van ministerie van Financiën: IJsselmeerkust	- 117	- 117													
Overboeking Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport: Microplastics	- 550	- 512	- 38												
Overboeking Ministerie van Landbouw, natuur en Voedselkwaliteit: IJsselmeergebied	50	50													
Overboeking Ministerie van Landbouw, natuur en Voedselkwaliteit: Stikstofruitspoeling	- 100	- 50	- 50												
Overboeking Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: Meer Maas Meer Venlo	833	833													
Mutaties Voorjaarsnota 2019	- 4.491	- 4.491	- 4.574	4.306	5.207	4.997	4.997	4.997	4.997	4.997	4.997	4.997	4.997	4.997	4.997
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 06.09 Ten laste van begroting lenW	869.547	869.547	922.809	951.902	1.113.289	1.123.142	1.108.149	1.115.961	1.111.584	1.100.745	1.046.528	1.202.659	1.235.625	1.230.419	1.229.600
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2019 Bijdragen andere begrotingen Rijk		874.038	927.383	947.596	1.108.082	1.118.145	1.103.152	1.110.964	1.106.587	1.095.748	1.041.531	1.197.662	1.230.628	1.225.422	1.224.603
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2019 Bijdragen andere begrotingen Rijk		869.547	922.809	951.902	1.113.289	1.123.142	1.108.149	1.115.961	1.111.584	1.100.745	1.046.528	1.202.659	1.235.625	1.230.419	1.229.600

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
07 Investeren in waterkwaliteit														
	Totaal mutatie													
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 07.01 Real. progr. Kaderrichtlijn water	48.170	47.259	51.340	73.973	62.348	52.658	74.114	75.129	74.720					
Saldo 2018 Investeren in waterkwaliteit	7.856													
Mutaties Voorjaarsnota 2019	7.856													
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 07.01 Real. progr. Kaderrichtlijn water	56.026	47.259	51.340	73.973	62.348	52.658	74.114	75.129	74.720					
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 07.02 Overige aanlegprojecten Waterkwaliteit	5.324	29.889	26.111	48.465	22.930	0								
Saldo 2018 Investeren in waterkwaliteit	3.828													
Mutaties Voorjaarsnota 2019	3.828													
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 07.02 Overige aanlegprojecten Waterkwaliteit	9.152	29.889	26.111	48.465	22.930	0								
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 07.03 Studiekosten waterkwaliteit	30.949	50.085	9.990	9.450	9.100	1.000	2.000							
Saldo 2018 investeren in waterkwaliteit	10.210													
Subsidie Milieu Centraal bijdrage Deltafonds	- 71													
Opdrachtverlening RIVM	- 241													
Cyber security	23.816	2.158	1.993	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694
Kwartiermaker opkomende stoffen	- 202	- 101												
Werkzaamheden BOA RWS 2019 – Microplasties	- 598													
Overboeking Ministerie van Landbouw, natuur en Voedselkwaliteit: Stikstofuit- spoeiing	- 100	- 50												
Overboeking Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport: Microplasties	- 550	- 38												
Mutaties Voorjaarsnota 2019	9.668	1.969	1.993	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 07.03 Studiekosten waterkwaliteit	40.617	52.054	11.983	11.144	10.794	2.694	3.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2019 Investeren in waterkwaliteit	84.443	127.233	87.441	131.888	94.378	53.658	76.114	75.129	74.720					
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2019 Investeren in waterkwaliteit	105.795	129.202	89.434	133.582	96.072	55.352	77.808	76.823	76.414	1.694	1.694	1.694	1.694	1.694
Ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 07.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit														
Saldo 2018 Investeren in waterkwaliteit Ontvangsten	371													
Mutaties Voorjaarsnota 2019	371													
Stand eerste supplettoire wet 2019 artikelonderdeel 07.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit	371													
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2019 Investeren in waterkwaliteit	371													
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2019 Investeren in waterkwaliteit	371													

B. Projectoverzichten

In deze bijlage zijn de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
- van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Realisatieprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2019 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Projectoverzicht tweede Hoogwater- beschermingsprogramma (1.01.01/02)</i>	Kasbudget 2019		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project HWBP-2					2021	2021	
Projecten Nationaal							
HWBP-2 Rijksprojecten	31	34	187	187			
HWBP-2 Waterschapsprojecten	163	121	2.431	2.432			
Overige projectkosten (Programma- bureau) af rondingen	4	3	46	46			
Programma	198	158	2.664	2.665			
Begroting (DF 1.01.01/02)	198	158					

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2019 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Projectoverzicht Ruimte voor de Rivier (1.01.03)</i>	Kasbudget 2019		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project RvdR					2019	2019	
Projecten Nationaal							
Projectbudget RvdR af rondingen	30	35	2.306	2.306			
Programma	30	35	2.306	2.306			
Begroting (DF 1.01.03)	30	35					

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2019 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Projectoverzicht Maaswerken (1.01.04)</i>	Kasbudget 2019		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project Maaswerken							
Projecten Zuid-Nederland							
Grensmaas	3	2	154	154	2017/2024	2017/2024	
Zandmaas af rondingen	34	36	399	399	2020	2020	
Programma	37	38	553	553			
Begroting (DF 1.01.04)	37	38					

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2019 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht Realisatieprogramma (1.02.02)	Kasbudget 2019		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal Programma HWBP					2020	2020	
HWBP Rijksprojecten	7	7	617	617			
HWBP Waterschapsprojecten	146	166	5.092	5.092			
HWBP Overige projectkosten (programmabureau)	6	5	87	87			
Maatregelen i.r.t. rivierverruiming	10	8	192	192	2020	2020	
Wettelijk BeoordelingsInstrumentarium 2023	6	5	23	23			
Zandhonger Oosterschelde	8	7	11	11			
Projecten Noord-Nederland							
Primaire waterkering Vlieland	1	1	2	2	2018/2019	2018/2019	
Projecten Noordwest-Nederland							
Afsluitdijk	1	0	11	11	2022	2022	
Projecten Oost-Nederland							
Kribverlaging Pannerdensch Kanaal	3	2	19	19	2019	2019	
IJsseldelta 2e fase	40	18	94	94			
Monitoring Langsdammen Waal	2	0	5	5			
Projecten Zuidwest-Nederland							
Overige onderzoeken en kleine projecten	1	1	1.169	1.169			
Dijkversterking en herstel steenbekleding	0	0	812	812			
af rondingen	3						
Programma	234	220	8.134	8.134			
Begroting (DF 1.02.02)	75	150					
Overprogrammering (-)	- 159	- 70					

Planuitwerkingsprogramma
Mutaties Eerste suppletoire begroting 2019 (Bedragen x € 1 mln.)

Verkenningen en Planuitwerkingen (1.02.01)	Budget		Openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving					
Projecten Nationaal					
Reservering Areaalgroei		14	14		
Projecten Noordwest-Nederland					
EPK Planuitw. en verkenningen Waterveiligheid (mn Afsluitdijk)		7	11		
Ambitie Afsluitdijk					
Projecten Zuid-Nederland					
Meerkosten rivierverruiming Rijn en Maas		192	191		
Projecten Oost-Nederland					
IJsseldelta 2e fase		81	81	2022	
Totaal programma planuitwerking en verkenning		294	299		
Begroting DF 1.02.01		294	299		

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening
Realisatieprogramma

Projectoverzicht realisatieprogramma (2.02.02)	Kasbudget 2019		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal							
Deltaplan Zoetwater	26	21	112	114		2021	
Projecten Zuidwest-Nederland							
Besluit Beheer Haringvlietstuizen	3	0	76	76		2018	

<i>Projectoverzicht realisatieprogramma (2.02.02)</i>	Kasbudget 2019		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Ecologische maatregelen Markermeer	1	0	11	11			2021/2022
Projecten Noordwest-Nederland							
Marker wadden afrondingen	1	0 2	2	0			2021
Programma	31	23	201	201			
Begroting (DF 2.02.02)	31	23					

Planuitwerkingsprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2019 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Verkenningen en planuitwerkingsprogramma (2.02.01)</i>		Budget		Oplevering/openstelling		Toelichting
Projectomschrijving		Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projecten Nationaal						
EPK Planuitwerking en verkenningen Zoetwatervoorziening			12		12	
Totaal programma planuitwerking en verkenning			12		12	
Begroting DF 2.02.01			12		12	

Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Planuitwerkingsprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2019 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Experimenteerprogramma (4.02.01)</i>		Budget		Openstelling		Toelichting
Projectomschrijving		Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Verplicht						
Afsluitdijk		1.578	1.578			
Totaal programma		1.578	1.578			
Begroting DF 4.02.01		1.578	1.578			

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Realisatieprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2019 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water (7.01.01)</i>	Kasbudget 2019		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
KRW 1e tranche		0	1	30	40		1)
KRW 2e en 3e tranche afrondingen		56	47	601	590	2027	1)
Totaal programma		56	48	631	630		
Begroting DF 7.01.01		56	48				

Ad 1)

De opdracht van de eerste tranche is in de vier stroomgebieden van Nederland gerealiseerd. Omdat de kosten voor de afhandeling van enkele

restpunten uit de eerste tranche worden verantwoord in de tweede en derde tranche, wordt een bedrag van € 10 miljoen vanuit de 1^e tranche overgeboekt naar 2^e en 3^e tranche.

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2019 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Realisatieprogramma waterkwaliteit (7.02.01)</i>	Kasbudget 2019		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
Verruiming vaargeul Westerschelde	1	1	25	25			
Grote wateren	5	3	16	16			
af rondingen	- 1						
Totaal programma	5	4	41	41			
Begroting DF 7.02.01	5	4					

Planuitwerkingsprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2019 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Verkenningen en planuitwerkingsprogramma (7.02.02)</i>	Budget		Oplevering/openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving					
Projecten Nationaal					
EPK Planuitwerking en verkenningen Waterkwaliteit	1	1			
Projecten Zuid-Nederland					
Grevelingen	98	98	2023	2023	
Totaal programma planuitwerking en verkenning	99	99			
Begroting DF 7.02.02	99	99			